

Heem-info

contact: 040 2016669 of 040 2014310
e-mail: secretaris@weerderheemvalkenswaard.nl
website: www.weerderheemvalkenswaard.nl
Rekeningnummer: NL82RABO0108210324 t.n.v. pennm HKK
Weerderheem is ANBI-vereniging Contributie: € 32.50
Heemkamer: Oranje Nassaustraat 8f, 5554 AG Valkenswaard, 040-2015055.
Open op dinsdag vanaf 20.00 uur en eventueel op afspraak.

mei
2018

U wilt het bestuur bereiken?

Henk Wessels	voorzitter	De Vlasakker 17	5555 LG	Valkenswaard	040-2014310
Sjef Tooten	secretaris	Franciscusdal 48	5551 CS	Valkenswaard	040-2016669
Wil Mesman	penningmeester	Stakenborgakker 47	5554 GV	Valkenswaard	040-2070363
Loet Visschers	vice-voorzitter	De Lathyrus 22	5552 PJ	Valkenswaard	040-2017453
Jeanne van Bree-Meurkens	bestuurslid	Valkenierstr. 122	5555 JE	Valkenswaard	040-2019018
Erwin van Oorschot	Bestuurslid	Hulstbeemd 29	5551 HP	Valkenswaard	040-8452950
Els Verbeek-Dielis	bestuurslid	Markt 56	5554 CD	Valkenswaard	040-2016313

Dinsdag 15 mei 20.00 uur
Foyer Carolus, Oranje Nassaustraat
'Brabant in de Franse tijd'
Inleiding door Simon van Wetten

In het najaar van 1794 begon voor Brabant de 'Franse Tijd'. Wellicht markeert een briefje van de Franse generaal Salme de sprong van de oude naar de nieuwe tijden. Salme leidde de Franse troepen die via de oostelijke helft van Brabant hun weg naar het noorden zochten. Het bedoelde briefje schreef Salme vanuit het kasteeltje van Beek en Donk, dat hij had ingevorderd en vervolgens inrichtte als hoofdkwartier.

Dat de Franse generaal juist in dit mooie slotje wenste te resideren, geeft al aan waar de Fransen voor kwamen: het uitdragen van de revolutie. Dan kun je namelijk zonder gewetenswroeging kasteeltjes inpikken van zo'n nietsnut als een edelman.

MAAR: in zijn brief excuseerde Salme zich voor de plunderingen waaraan een aantal van zijn soldaten zich had schuldig gemaakt. Dat was absoluut niet *'de intentie der Franschen, oorlogende tegen den tyrannen'*. Zulke soldaten waren de naam der Fransen niet waardig en zij zouden daarom in het openbaar worden geëxecuteerd. Iedereen werd uitgenodigd naar dit spektakel te komen kijken, met als achterliggende gedachte dat de Brabanders zo met eigen ogen konden zien dat de bedoeling der Fransen een goede was!

Wat er vervolgens tussen 1794 en 1813 allemaal veranderde? Alles!! En ook nog in een - naar de maatstaf van die tijd - razend tempo.

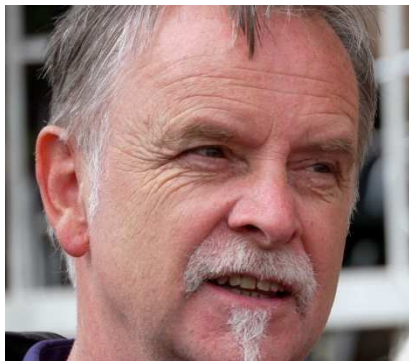
Of het nu ging om de tot dan toe onderdrukte positie van de Brabanders of om de eerste pokken-inenting, het verbod op katholieke processies of het optrekken der schuttersgilden, de verplichting tot het kopen van zout in een staatswinkel en het vieren van de huwelijksdag; in alles werd de overheid ineens de regelende factor.

Voor genealogen komt daar nog bij dat de informatiehonger van de overheid zóveel gegevens op allerlei papieren en overzichtsstaten deed belanden, dat wij de levensgeschiedenis van onze voorouders in de Franse Tijd met felle kleuren kunnen schilderen.

De Franse Tijd vormde dus in heel veel opzichten een breuk met het verleden. De Brabantse mensen zullen destijds met verbazing alle veranderingen hebben aanschouwd. Als u die verbazing óók wilt voelen, kom dan luisteren en kijken naar wat er deze avond over het voetlicht wordt gebracht.

Simon van Wetten woont in Gemert.

Hij is als historicus afgestudeerd op de rechtspraak in de Franse Tijd.

Als geschiedenisleraar voelde hij zich als een vis in het water, maar ook als decaan en schoolleider op de Sint Joep in Helmond kon hij 'uit de voeten'. Maar Simon acteerde eveneens met verve als archiefmedewerker, als filmmaker en zeker als publicist.

Valkeswird . . . is jeloers!

Mientje Kwinten-Evers uit het Mulkgat, je kent haar van wege de uiteenlopende disciplines op heemgebied waarin zij werkt, kwam vorige Heeminfo fijntjes met een promotie van Borkel en Schaft.

Niemand uit het Dommelse of Valkenswaardse heeft erop gereageerd. Slappe hap.

Conclusie is dus:

Mientje heeft alle gelijk van de (lokale) wereld.

Brabantse Heemdagen 2 en 3 augustus in Meierijstad

'Stroomopwaarts erfgoed Meierijstad'

Deze dagen vinden dit jaar plaats op donderdag 2 augustus in Sint-Oedenrode en vrijdag 3 augustus in Erp,

Veghel en

Schijndel.

De heemkundige kringen van Sint-Oedenrode, Erp, Veghel, en Schijndel zijn gastheer voor de 70e editie van de Brabantse Heemdagen.

De deelnamekosten bedragen € 95,- per persoon. Dit is exclusief consumpties en eventuele fietshuur. Het huren van een fiets kost € 15 en dient apart op het deelnameformulier te worden aangegeven. Om organisatorische redenen is het aantal deelnemers maximaal 100.

De inschrijfformulieren moeten, volledig ingevuld, uiterlijk 31 mei 2018 in het bezit zijn van het secretariaat Heemkundige Kring De Oude Vrijheid. Het kan nog . . .

Roadshow

Tot en met maandag 30 april kan er gestemd worden. Het blijft dus nog even spannend. In totaal verdeelt Rabobank De Kempen € 230.000 over 876 clubs die dit jaar deelnemen aan de Rabobank Clubkas Campagne.

De cheque (met het bedrag voor Weerderheem) wordt overhandigd tijdens een feestelijke roadshow.

Wanneer?

De roadshow is op donderdag 31 mei om 19.00 uur. Waar? In het Frans van Best Park (Europalaan) te Valkenswaard. Die presentatie en uitreiking van alle cheques duurt ongeveer een uur.

Iedere club is verplicht om de cheque te komen ophalen.

Niemand aanwezig? Geld gaat terug 'in de pot'.

Van het bestuur probeert iemand aanwezig te zijn, maar mocht dat niet lukken kan een lid de cheque in ontvangst nemen.
(Onze leden zijn allemaal 'geloofwaardig'.)

Heemreis 'Bummeln in Moers' 22 september

Zaterdag 22 september gaat de jaarlijkse heemreis naar Moers (je zegt: Meurs) in Duitsland.

STADT MOERS

Gehst du mit?

Wir geh'n bummeln in die Altstadt! Mit Jeanne!

Vertrek om half negen op 22 september en we zijn om tien uur in Moers.

Acclimatiseren met Kaffee & Kuchen.

Wir machen eine Altstadtwanderung!

Professionele gidsen kijken nu al naar ons uit.

Altstadt Moers

Na de lunch hebben we een geleid bezoek aan:
Residenzschloss Moers, het kasteel van Moers.

*Residenzschloss Moers
met beeld Luise Henriette von Oranien
(door Heinrich Baucke, 1904)*

Uiteraard blijft er voldoende vrije tijd om de eigen invulling te realiseren of om genoeglijk te relaxen met een drankje. Om zeven uur terug in Valkenswaard.

Glückliche Leute (gelukspoepers!)

Vorig jaar emmerde het bestuur over de almaar duurder wordende activiteiten (o.a. heemreis) en zij offereerde een ultiem aanbod voor de heemreis. (voor de laatste keer € 35.- pp, ook omdat we 65 jaar bestonden).

Maar . . . ook in 2018 kun je voor dit 'butterweich' prijsje mee naar onze oosterburen.

De kosten zijn (unglaublich!) € 35.- euro.

Introducees moeten 40 euro dokken!

Dat weer wel. Scheißel!

Aanmelden? Vanaf nu!

Meld je middels de betaling van € 35.- aan op NL82RABO0108210324 t.n.v. pennm. HKK.

Zet je naam erbij, en als je voor meerdere mensen betaalt ook hun namen.

Probleempje

Uitgangspunt voor de heemreis is: elk heemlid moet kunnen genieten van de reis. Er zijn echter altijd 'minder positieve' kanten aan.

Zoals: kun je de wandelingen in Moers 'bijbenen'?

We bedoelen: kun je de twee excursies fysiek aan, twee keer anderhalf uur wandelen?

Voor tweemaal bummeln is een goede conditie noodzakelijk en zijn hulpmiddelen geen redmiddel meer. Jammer voor enkele heemleden.

'Sehraltstadt'

Moers is een stad met 105.000 inwoners. Bij het ontstaan, in de Romeinse tijd, waren er dat minder.

Wij, Nederlanders, hebben verschillende redenen om Moers belangrijk te vinden.

Wat zijn interessante overwegingen voor een bezoek?

---De graven van Moers (circa 1200-1600) drukten, evenals de Romeinen, een duidelijk, en nu nog herkenbaar, stempel op het dorp dat op 20 juli 1300 stadsrechten kreeg.

---De laatste graaf was Filips van Montmorency (1524 - 5 juni 1568), die wij kennen als graaf (van) Horne (Horn in Limburg).

Maar hij woonde in Weert en is daar in de Sint-Martinuskerk (waarschijnlijk) begraven.

Opstandigheid tegen Filips II van Spanje bracht hem, samen met Lamoraal I, graaf van Egmont, in Brussel op het schavot, waar ze 'in delen' van af kwamen. Zoiets levert natuurlijk een standbeeld op.

Egmont en Horne in Brussel

---De vrouw van Filips van Horne (van Montmorency), Walburgis Von Neuenahr-Moers, liet de stad na haar dood in 1601 na aan Prins Maurits van Oranje. Maurits had de stad in 1597 bevrijd van de Spaanse bezetters en Walburgis was hem diep dankbaar.

---Moers werd daarmee 'Oranjestad' tot 1702. (Velen van ons hebben de Oranjeroute deels of geheel wel eens 'gereden' en daarmee Moers aangedaan.)

Maurits liet Simon Stevin van Moers een echte vestingstad maken en bracht Moers tot grote bloei.

---Veel Nederlanders gingen er in die tijd wonen of handelden er. In 1712 joeg graaf Leopold van Anhalt-Dessau, in opdracht van de Pruisische koning, alle Nederlanders weg.

---Dit jaar, 2018, wordt de 450^e verjaardag 'gevierd' van de terechtstelling van Egmont en Horne in Brussel. Nederland, België en Duitsland geeft er aandacht aan: het **Van Hornejaar** (in Weert op 17 maart spectaculair geopend) en het **Egmontjaar** (centrum is Zottegem) met tal van evenementen.

---Er is veel moois te zien in Moers. De vestingstad heeft veel indrukwekkende gebouwen met talloze erbijhorende mooie verhalen.

Gegevens m.b.t. Van Horne en Egmont (tot en met prachtige brochures) zijn te downloaden van de website

www.weert.nl/vanhornejaar (met zelfs een artikel archeologie en een videofilmje).

Echt fantastisch! Serieus. Ook op de site van Zottegem lees je over leuke evenementen.

Hierboven zijn zomaar zeven redenen opgesomd om mee te gaan met de heemreis. Ten slotte:

Boodschap uit Moers

(der Bürgermeister Christoph Fleischhauer)

Lieber Gast,

Nehmen Sie sich etwas Zeit! Mit unserem etwa einstündige Bummel durch das historische, lebendige Zentrum von Moers kommen Sie dem Charme der Stadt schnell auf die Spur! Viel Spaß.

Meegaan dus op zaterdag 22 september!

Aanmelden. Niet bij Bürgermeister Christoph Fleischhauer, maar bij penningmeester Wil Mesman.

'Tussen kunst en kist' 26 mei - 3 juni

Funeraire kunst. Zoals al eerder aangekondigd:

het eerste lustrum van de 'Week van de Begraafplaats' wordt gehouden.

Bezoek eens een begraafplaats.

Nationale Romeinenweek

Eerder gemeld: van 28 april tot en met 6 mei: Romeinenweek. Zie www.romeinenweek.nl

WO II

4 en 5 mei: dodenherdenking en bevrijdingsdag
En op 10 mei: jaarlijkse herdenking Valkenswaardse slachtoffers op de Oude Begraafplaats.

Op initiatief van de Bond van Wapenbroeders (Valkenswaard) is begin 2015 een monument gerealiseerd ter ere van Valkenswaardse slachtoffers van oorlogsgeweld. Op 10 mei, de dag waarop in 1940 de Duitse inval in Nederland begon, is het monument met een ceremonie in gebruik genomen.

Oude Begraafplaats

Gesneuvelden WO II

Voor de BHIC website heeft Frans van Ham de Valkenswaardse gegevens over de gesneuvelden WO II gegeven en die staan er op. Zie brabantsegesneuvelden.nl

Biebvitrinevrouwen

Na Pasen hebben onze eigen vitrinedames de twee vitrines in de lokale bibliotheek opnieuw ingericht. Eén van de twee vitrines geeft deze keer leuke informatie van de werkgroepen van Weerderheem. Ga er eens kijken.

WO I

Verhalis-activiteiten (provinciaal) voor 'iets blijvends' over 1914-1918

De gemeente Valkenswaard is akkoord gegaan met de voorgestelde ideeën: een lange-afstands-fietspad langs de gehele dodendraad, en het 2^e idee: krokusjes langs de voormalige dodendraad van WO I. De idee is: langs de gehele grens, waar dat kan, krokusjes plaatsen, die jaar-na-jaar bloeien.

Twee scholen hebben toegezegd mee te werken met het planten. Weerderheem is daarbij ook betrokken.

Nog even naar de tentoonstelling aan de Kluis. De tentoonstelling 2017-2018 van werkgroep WO I heeft deze mei haar laatste openingsdagen. Je kunt nog terecht op zaterdagen en zondagen (van 12.00 tot 16.00 uur).

In juli volgt de afsluitende expositie.

Basisschool 't Smelleken krijgt deze maand WO I-les en gaat de tentoonstelling bekijken.

WO I komt tot leven bij Huis Doorn 26-27 mei, re-enactment

In het weekend van 26-25 mei is op het landgoed Huis Doorn voor de zesde keer het internationale Living History-evenement, een re-enactment over de periode 1900-1930 met speciale aandacht voor de Eerste Wereldoorlog.

Ruim 200 re-enactors uit binnen- en buitenland treden er op: soldaten, verpleegsters en burgers. Infanteristen verrichten exercities, cavaleristen voeren charges te paard uit en piloten sleutelen aan hun vliegtuigen. Veldkeukens laten zien wat soldaten te eten kregen en hoe dat bereid werd. In een ziekenhuisje wordt uitleg gegeven over de medische verzorging.

Op sommige plekken worden verleden en heden aan elkaar gespiegeld. Uitleg wordt gegeven aan het computerspel 'Verdun' uit de serie 1914-1918-games. Muziekgezelschappen spelen muziek uit de eerste helft van de twintigste eeuw.

Een informatiemarkt en wijnproeverij maken het evenement compleet.

Dit jaar is alles grootser en levendiger dan vorige keren; omdat het einde van WO I wordt herdacht.

Meer info?

Website Huis Doorn www.livinghistory.nu

Algemene website www.eerstewereldoorlog.nu

Genealogie

4VWO van Were Di is in de week voor de meivakantie in actie geweest op het gebied van genealogie. Alle scholieren (circa 70 lln.) moesten een onderdeel uit hun familieverleden onderzoeken en belichten. Donderdag 19 april exposeerden ze hun werkstukken.

Pinksterrit

De Pinksterrit als evenement, met de hoogtepunten in de dorpskern van Borkel en Schaft, is al jaren een leuk uitje voor liefhebbers van paarden, oude klederdrachten en rijtuigen.

Een succes voor rijvereniging 'Sint Servatius'.

De Hippische Vereniging 'St. Servatius' organiseert op 1e Pinksterdag, 20 mei 2018, de traditionele Rabobank Pinksterrit.

De koetsentocht Concours Traditionele Aanspanningen is een voorselectie van het Nederlandse kampioenschap van het Traditioneel Gerij.

De presentatie vindt plaats volgens de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging Traditioneel Gerij (NVTG).

Het is in de loop der jaren een mooie traditionele koetsentocht geworden die zich onderscheidt door de zorgvuldige afwerking van rijtuig, tuig en paard.

Hierbij besteden koetsier en passagiers de grootste zorg aan passende en originele kleding die overeenstemt met het oorspronkelijk gebruik van het rijtuig.

Dit jaar nemen ze een route die erg afwisselend is en die langs een mooi stukje Brabant en België loopt.

De start en finish van de route vindt zoals vorig jaar plaats op het parkeerterrein van het Eurocircuit te Valkenswaard.

Om 10.30 uur vertrekt de stoet gezamenlijk naar het centrum van Borkel en Schaft voor het defilé, daarna volgt de lunch.

Na de lunch gaat de route door het Belgische land. De grote rustpauze is weer in Borkel en Schaft, waar in de dorpskern een braderie en andere activiteiten zijn georganiseerd. In een weiland worden de paarden gestald.

Iedereen geniet daar van alle activiteiten in Borkel en Schaft. In Borkel vindt ook de prijsuitreiking plaats. Om 17.00 uur zijn de rijtuigen weer terug op de startlocatie.

Koudbloed-trekpaarden Foto Henk

De Koudbloed-trekpaarden met rijgetuig nemen op de Pinksterrit een iets andere route.

Een mooie meimaand!

Mei 2018

Dag	Datum	Hein Tops-zaal/Foyer	Vergaderzaal
1 ^e dinsdag	01-05-2018	Els Verbeek/Piet Nass	Bestuursvergadering
2 ^e dinsdag	08-05-2018	Wil Mesman/Annie Jeurissen	Genealogie
3 ^e dinsdag	15-05-2018	Loet Visschers/Lezing foyer	Gesloten
4 ^e dinsdag	22-05-2018	Jeanne van Bree/Huub Rutten (Kadaster)	Archeologie
5 ^e dinsdag	29-05-2018	Sjef Tooten/Piet Nass	